Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2025)0335

Militär rörlighet

Europaparlamentets resolution av den 17 december 2025 om militär rörlighet (2025/2090(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt avdelningarna VI och XVI,

– med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt avdelning V,

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1679 av den 13 juni 2024 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet, om ändring av förordningarna (EU) 2021/1153 och (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordning (EU) nr 1315/2013[1],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1153 av den 7 juli 2021 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 283/2014[2],

– med beaktande av Europeiska rådets slutsatser, särskilt slutsatserna av den 26 juni 2025, 6 mars 2025, 21 och 22 mars 2024, 14 och 15 december 2023, 29 och 30 juni 2023, 15 december 2022 och 30 och 31 maj 2022,

– med beaktande av rådets slutsatser, särskilt slutsatserna av den 6 december 2024, 18 november 2024, 13 juni 2024, 27 maj 2024, 24 oktober 2023, 24 januari 2022 och 22 januari 2018,

– med beaktande av det gemensamma meddelandet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och

---

1 EUT L, 2024/1679, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj.

2 EUT L 249, 14.7.2021, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj.

säkerhetspolitik av den 10 november 2017 *Förbättrad militär rörlighet i Europeiska unionen* (JOIN(2017)0041),

– med beaktande av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/1328 av den 10 augusti 2021 om fastställande av de infrastrukturkrav som är tillämpliga på vissa kategorier av infrastrukturåtgärder avseende dubbla användningsområden i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1153[3],

– med beaktande av den gemensamma rapporten från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 24 september 2021 om genomförandet av handlingsplanen för militär rörlighet från oktober 2020 till september 2021 (JOIN(2021)0026),

– med beaktande av *En strategisk kompass för säkerhet och försvar – För ett EU som skyddar sina medborgare, värden och intressen och bidrar till internationell fred och säkerhet*, som antogs av rådet den 21 mars 2022,

– med beaktande av det gemensamma meddelandet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 10 november 2022 *Handlingsplan för militär rörlighet 2.0* (JOIN(2022)0048),

– med beaktande av den gemensamma rapporten från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 13 november 2023 om genomförandet av handlingsplanen för militär rörlighet 2.0 från november 2022 till oktober 2023 (JOIN(2023)0037),

– med beaktande av det gemensamma meddelandet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 28 maj 2025 *Europeiska unionens strategi för Svartahavsområdet* (JOIN(2025)0135),

– med beaktande av kommissionens kompletterande studie om behovet av klimatanpassning och gränsöverskridande investeringar för att förverkliga TEN-T-stomnätet, som offentliggjordes 2024,

– med beaktande av den gemensamma rapporten från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 20 mars 2025 om genomförandet av handlingsplanen för militär rörlighet 2.0 (JOIN(2025)0011),

– med beaktande av den gemensamma vitboken från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och

---

[3] EUT L 288, 11.8.2021, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1328/oj.

säkerhetspolitik av den 19 mars 2025 om europeisk försvarsberedskap 2030 (JOIN(2025)0120),

– med beaktande av den reviderade bilaga II till *Militära krav för militär rörlighet inom och utanför EU*, som antogs av rådet den 18 mars 2025 (ST 6728/25 ADD1),

– med beaktande av Europeiska försvarsbyråns årsrapporter från 2022, 2023 och 2024 samt dess rapporter om militär rörlighet från mars 2018 och av den 26 januari 2024,

– med beaktande av revisionsrättens särskilda rapport 04/2025 av den 5 februari 2025 *EU:s militära rörlighet – det går inte lika snabbt som planerat på grund av brister i utformningen och hinder på vägen*,

– med beaktande av Sauli Niinistös rapport av den 30 oktober 2024 *Safer Together: Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness* (inte översatt till svenska),

– med beaktande av uttalandet om militär rörlighet från Bulgariens, Estlands, Finlands, Islands, Lettlands, Litauens, Norges, Polens, Rumäniens, Slovakiens, Tjeckiens och Ungerns transportministrar den 27 maj 2025,

– med beaktande av den tionde lägesrapporten av den 10 juni 2025 om genomförandet av den gemensamma uppsättning förslag som EU:s och Natos råd godkände den 6 december 2016 och den 5 december 2018,

– med beaktande av den kommuniké från toppmötet i Vilnius som utfärdades av de stats- och regeringschefer som deltog i Nordatlantiska rådets möte i Vilnius den 11 juli 2023, och av Washingtonförklaringen som utfärdades av de stats- och regeringschefer som deltog i Nordatlantiska rådets möte i Washington den 10 juli 2024,

– med beaktande av de tre gemensamma förklaringar om samarbetet mellan EU och Nato som undertecknades av Europeiska rådets och kommissionens ordförande samt Natos generalsekreterare den 10 januari 2023, 5 december 2018 respektive 6 december 2016,

– med beaktande av kommissionens förslag av den 19 mars 2025 till rådets förordning om inrättande av instrumentet säkerhetsaktion för Europa (Safe) genom förstärkning av europeisk försvarsindustri (COM(2025)0122),

– med beaktande av kommissionens förslag av den 1 april 2025 till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056 vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar i samband med halvtidsöversynen (COM(2025)0123),

– med beaktande av kommissionens förslag av den 22 april 2025 till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 och (EU) 2024/795 vad gäller incitament till försvarsrelaterade investeringar i EU:s budget för genomförande av ReArm Europe (COM(2025)0188),

– med beaktande av sin resolution av den 2 april 2025 om genomförandet av den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken – årsrapport 2024[4],

– med beaktande av sin resolution av den 12 mars 2025 om vitboken om det europeiska försvarets framtid[5],

– med beaktande av sin resolution av den 17 januari 2024 om att utarbeta en omfattande europeisk hamnstrategi[6],

– med beaktande av sin resolution av den 5 maj 2022 om konsekvenserna för EU:s transport- och turismsektorer av Rysslands illegala aggressionskrig mot Ukraina[7].

– med beaktande av sin resolution av den 7 juli 2021 om samarbetet mellan EU och Nato inom ramen för de transatlantiska förbindelserna[8],

– med beaktande av sin resolution av den 11 december 2018 om militär rörlighet[9],

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av den gemensamma behandlingen av ärendet i utskottet för säkerhet och försvar och utskottet för transport och turism i enlighet med artikel 59 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för säkerhet och försvar och utskottet för transport och turism (A10-0242/2025), och av följande skäl:

A. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har satt nytt fokus på militär rörlighet och belyst det akuta behovet av att underlätta snabba gränsöverskridande förflyttningar av trupper, utrustning och tillgångar i hela EU för att stärka de avskräckande effekterna och försvaret.

---

4 Antagna texter, P10_TA(2025)0058.
5 Antagna texter, P10_TA(2025)0034.
6 EUT C, C/2024/5716, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5716/oj.
7 EUT C 465, 6.12.2022, s. 164.
8 EUT C 99, 1.3.2022, s. 105.
9 EUT C 388, 13.11.2020, s. 22.

B. Instabilitet och föränderliga geopolitiska kriser i olika regioner i världen gör att EU och dess medlemsstater, i samordning med Nato, måste vara redo att reagera på potentiella aggressionshandlingar eller olika typer av kriser utmed alla sina yttre gränser.

C. Medlemsstater som har yttre gränser mot Ryssland och Belarus, liksom medlemsstater som gränsar till Ukraina och som utsätts för Rysslands intrång i sina luftrum, står under ett direkt säkerhetshot, särskilt eftersom västerländska säkerhetstjänster varnar för att Ryssland skulle kunna angripa EU på kort sikt.

D. Militär rörlighet är en viktig möjliggörande faktor för den gemensamma europeiska säkerheten och det gemensamma europeiska försvaret, och identifierades som en kritisk möjliggörande faktor i EU:s prioriteringar för förmågeutveckling 2023.

E. Resiliensen, den avskräckande faktorn och snabbheten i militära förflyttningar i Europa har nu blivit en avgörande förutsättning för det europeiska försvarets trovärdighet. Militär rörlighet i EU stärker avsevärt de 27 medlemsstaternas säkerhet och resiliens, bland annat mot de allt vanligare sabotagen mot kritisk infrastruktur och det växande hybridhotet, förutsatt att den kan förverkliga sin potential till fullo.

F. Det krävs betydande insatser för att förbättra de regionala transportförbindelserna och stärka det alleuropeiska nätet som förbinder EU:s länder hela vägen från Finland och de baltiska staterna i norr till Iberiska halvön i söder. En sammanhängande infrastruktur för militär rörlighet i EU:s fyra prioriterade korridorer för militär rörlighet är avgörande för att trupper och militär utrustning med kort varsel och i stor skala ska kunna utplaceras och försörjas via järnväg, väg, vattenvägar, till sjöss och i luften, när och var så behövs, och för att infrastrukturens dubbla användningsområden ska kunna säkerställas så att viktiga civila leveranskedjor kan upprätthållas.

G. Militär rörlighet är en prioritering för samarbetet mellan EU och Nato och måste, genom ett anpassat tillvägagångssätt, möjliggöra rörlighet för allierade styrkor både i fredstider och i kris- eller krigstider. Större interoperabilitet inom EU med Nato och partner som exempelvis Ukraina är avgörande för det kollektiva försvaret. För att uppnå EU–Nato-partnerskapets strategiska mål krävs ett starkt ledarskap och en samordnad styrning för att omvandla tekniskt samarbete till en gemensam strategisk vision och därigenom stärka rörligheten som ett verktyg för sammanhållning och kollektiv säkerhet.

H. Permanent strukturerat samarbete (Pesco) spelar en nyckelroll för att stärka och anpassa EU:s försvarskapacitet och minska vårt

beroende med avseende på strategiska möjliggörande faktorer, såsom militär rörlighet.

I. EU arbetar för att främja konnektivitet med regionala partner och kandidatländer.

J. EU:s försvarsindustriella bas är sårbar, bland annat på grund av ett alltför stort beroende av import från länder utanför EU, fragmenterad produktion och försörjning, underinvesteringar och begränsad produktionskapacitet. Den europeiska strategin för ekonomisk säkerhet betonar att det strategiska beroendet behöver minskas och kritisk teknik och kritiska tillgångar skyddas för att garantera EU:s suveränitet och konkurrenskraft.

K. I Europeiska rådets slutsatser av den 6 mars 2025 understryks att unionen måste bli mer suverän, ta större ansvar för sitt eget försvar och bli bättre rustad att agera och möta omedelbara och framtida utmaningar och hot på egen hand, vilket bekräftar behovet av att minska det externa beroendet och konsolidera den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen.

L. Safe-initiativet, som antogs av rådet den 27 maj 2025, tillhandahåller upp till 150 miljarder euro i stöd till gemensam upphandling, industriell expansion och försvarsrelaterad produktion i EU, vilket skapar en strategisk möjlighet att tillämpa principen om europeisk preferens och säkerställa att EU-medel stärker den europeiska industrin snarare än förstärker externa beroenden.

M. Förordningen om instrumentet för förstärkning av den europeiska försvarsindustrin genom gemensam upphandling[10] (Edirpa) och programmet för europeisk försvarsindustri (Edip) kan spela en viktig roll för att stödja utvecklingen av innovativ teknik och förmågor som är relevanta för militär rörlighet. Synergier mellan Edip, Edirpa, Fonden för ett sammanlänkat Europa och andra EU-finansieringsinstrument bör utnyttjas fullt ut för att göra transportinfrastrukturen mer resilient och bygga upp EU:s övergripande kapacitet för snabba och säkra militära förflyttningar.

N. En robust granskning av investeringar bidrar till EU:s ekonomiska säkerhet, skyddar kritisk infrastruktur och teknik från fientliga förvärv och kompletterar industripolitik som syftar till att främja europeiskt oberoende och tekniskt ledarskap. Översynen av

---

10 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2418 av den 18 oktober 2023 om inrättande av ett instrument för förstärkning av den europeiska försvarsindustrin genom gemensam upphandling (Edirpa) (EUT L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

förordning (EU) 2019/452[11] om granskning av utländska direktinvesteringar i unionen är ett viktigt instrument för att skydda EU:s säkerhet, allmänna ordning och strategiska intressen.

O. Europaparlamentet antog sin ståndpunkt om den föreslagna förordningen[12] och betonade att alla medlemsstater bör vara skyldiga att upprätthålla ett system för granskning av utländska investeringar av säkerhetsskäl eller skäl som rör den allmänna ordningen, och att det krävs en större harmonisering mellan nationella system för att ta itu med strategiska beroenden och framväxande tekniska sårbarheter och infrastruktursårbarheter.

P. Trots betydande framsteg under de senaste åren för att öka den militära rörligheten genom genomförande av de åtgärder som anges i handlingsplanen för militär rörlighet 2.0 kvarstår betydande regleringsmässiga, administrativa och finansiella hinder, samt flaskhalsar och infrastrukturhinder.

Q. Det finns ett akut behov av att intensifiera samordnade och integrerade insatser på EU-, Nato- och medlemsstatsnivå för att öka resurserna och få bukt med dessa fysiska, rättsliga och regleringsmässiga hinder.

R. Såväl interna revisioner som den senaste tidens erfarenheter visar på allvarliga brister i EU:s strategi för militär rörlighet, där förseningar på grund av byråkrati och otillräcklig infrastruktur gör att det kan ta över en månad att förflytta militär utrustning över gränserna som svar på en potentiell attack.

S. Många europeiska transportvägar är ännu inte lämpliga för tunga militärfordon. Stridsvagnar har förbjudits att komma in i vissa medlemsstater på grund av att de överskrider nationella viktgränser, och konvojer har stoppats vid broar som inte är konstruerade för sådana laster, vilket belyser det akuta behovet att uppgradera viktig infrastruktur såsom järnvägslinjer, vägar, tunnlar och broar så att de uppfyller militära standarder.

T. Investeringar i förbättringar av befintlig luftfarts-, järnvägs-, väg- och vattenvägsinfrastruktur med dubbla användningsområden medför betydande fördelar för både samhällen och företag i fredstider och gynnar passagerar- och godstransportsystem och bidrar till utfasningen av fossila bränslen från transporter, fullbordandet av det transeuropeiska transportnätet (TEN-T), civilskyddskapaciteten och stärkandet av den inre marknaden.

---

11 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/452 av den 19 mars 2019 om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i unionen (EUT L 79 I, 21.3.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

12 Antagna texter, P10_TA(2025)0102.

U. Transportoperatörer spelar en viktig roll för den militära rörligheten. Icke-harmoniserade förfaranden orsakar emellertid ofta allvarliga förseningar i transportverksamheter och i utfärdandet av gränsöverskridande tillstånd.

Reaktion på föränderliga geopolitiska förhållanden

1. Europaparlamentet understryker att den militära rörligheten är viktig för Europas säkerhet och försvar. Parlamentet betonar att Rysslands anfallskrig mot Ukraina innebär att det är mer brådskande att ta itu med EU:s strategiska brister och behovet av större militär rörlighet.

2. Europaparlamentet välkomnar EU:s och medlemsstaternas ambition att avsevärt höja sin försvarsberedskap, minska sitt strategiska beroende, åtgärda förmågebrister och stärka den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen inom ramen för relevanta EU-strategier och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP), och inom ramen för Nato. Parlamentet välkomnar samarbetet mellan EU och Nato för att förbättra den militära rörligheten. Parlamentet anser dock att tiden är inne för att skyndsamt omvandla EU:s och Natos fastställda gemensamma mål till verkliga framsteg.

3. Europaparlamentet lovordar de kollektiva insatserna för att stödja Ukraina. Parlamentet insisterar på att man systematiskt behöver dra lärdom av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, även när det gäller militär rörlighet, särskilt på grundval av erfarenheterna från de ukrainska väpnade styrkorna liksom från nationella och multinationella övningar. Parlamentet understryker att logistisk beredskap och reservplanering behöver säkerställas och svaga och felande länkar kartläggas. Parlamentet betonar att det behövs en tidig och effektiv samordning med strategiska partner, särskilt Nato.

4. Europaparlamentet betonar att Ryssland utgör ett betydande hot mot Europeiska unionens säkerhet, och att vi måste bygga upp förmågan att snabbt placera ut trupper och militära förmågor på EU:s östra flank.

5. Europaparlamentet understryker det strategiska behovet av investeringar i alla medlemsstater utmed EU:s fyra prioriterade korridorer för militär rörlighet – den norra, östra, centrala södra och centrala norra korridoren – eftersom en utökad och effektiv militär rörlighet är avgörande för alla medlemsstaters och EU-medborgares säkerhet.

6. Europaparlamentet betonar att utökad militär rörlighet kommer att stärka EU:s GSFP och dess uppdrag och insatser. Parlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att anta en gemensam vision för hur de ska gå vidare med sina åtgärder för militär rörlighet, och att

formulera specifika mål som bör integreras i EU:s strategiska kompass. Parlamentet uppmanar med kraft till konkret beredskap för militär rörlighet genom en övergripande strategi för militär logistik, inbegripet säkerhet för kritisk infrastruktur, transportnav, underhåll, lagring, tankning, reparationer och ammunition.

7. Europaparlamentet betonar att militär rörlighet inte är begränsad till förflyttning av trupper, vapen och utrustning, utan även handlar om humanitärt bistånd och solidaritetshandlingar. Parlamentet understryker att stöd för militär rörlighet också kan medföra betydande fördelar för medborgarna, eftersom förmågan att snabbt sätta in militära styrkor kan underlätta snabbare leveranser av bistånd och medicinskt stöd samt reparation av infrastruktur i händelse av naturkatastrofer, pandemier eller andra kriser. Parlamentet betonar dessutom att EU:s investeringar i infrastruktur för militär rörlighet kan skapa påtagliga fördelar för lokalsamhällen och för konnektivitet, och därigenom stärka den lokala resiliensen, den ekonomiska integrationen, skapandet av arbetstillfällen och allmänhetens stöd för den europeiska säkerhetsagendan.

Hantering av finansiella frågor

8. Europaparlamentet betonar att det även i nästa fleråriga budgetram behöver finnas ett centralt förvaltat särskilt EU-finansieringsinstrument för transporter, såsom Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE), eftersom ett sådant instrument är den huvudsakliga källan till stabil finansiering av militär rörlighet, och att dess totala budget för transport måste öka avsevärt. Parlamentet välkomnar därför förslaget om en utökad budget för militär rörlighet i den kommande fleråriga budgetramen, som anslår över 50 miljarder EUR till transport inom ramen för FSE för 2028–2034, inklusive över 17 miljarder EUR till militär rörlighet.

9. Europaparlamentet påminner om att rådet i den fleråriga budgetramen för 2021–2027 minskade finansieringen av militär rörlighet med oöverträffade 75 % jämfört med parlamentets och kommissionens ståndpunkt, och betonar att en sådan situation inte får upprepas. Parlamentet understryker att man till följd av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina blev tvungen att koncentrera budgeten för militär rörlighet till början av perioden, och att den var helt förbrukad i början av 2024. Parlamentet insisterar på att de resurser som anslås till militär rörlighet i nästa fleråriga budgetram måste öka drastiskt för att anpassas till det uppskattade investeringsbehovet på minst 100 miljarder EUR för att

ta itu med de 500 hotspot-projekt i behov av brådskande uppgradering som har kartlagts i EU[13].

10. Europaparlamentet insisterar, med beaktande av detta investeringsbehov och rekommendationerna i Draghi-rapporten, på vikten av att åtminstone bibehålla det angivna beloppet på 17 miljarder EUR i kommande förhandlingar om det totala taket för den fleråriga budgetramen, och att skydda anslaget till fullbordandet av TEN-T. Parlamentet betonar att rådet inte får lägga fram något förslag om att minska beloppet för denna finansiering, och anser att det kommer att behöva övervakas noga att dessa medel går till militär rörlighet.

11. Europaparlamentet betonar att man framgångsrikt behöver främja samarbete och anpassning mellan medlemsstaterna i fråga om gränsöverskridande och storskaliga transportprojekt och uppförande av infrastruktur med dubbla användningsområden för att möjliggöra en snabb och effektiv storskalig mobilisering och förflyttning av militära trupper, militär utrustning och militära tillgångar över hela EU.

12. Europaparlamentet upprepar att initiativ för och finansiering av militär rörlighet inte bör hindra det övergripande genomförandet av åtgärder som rör slutförandet av ett smart, resilient, driftskompatibelt, koldioxidsnålt och hållbart TEN-T. Parlamentet påminner om målet att slutföra TEN-T-stomnätet, vilket inkluderar införandet av det europeiska trafikstyrningssystemet för tåg (ERTMS), senast 2030 och det utvidgade stomnätet senast 2040.

13. Europaparlamentet betonar att ett slutförande i rätt tid av gränsöverskridande transportinfrastrukturprojekt inom TEN-T-nätet är ett oundgängligt mål för att uppnå målen om effektiv rörlighet med dubbla användningsområden och militär rörlighet i Europa. Parlamentet påminner om att enligt TEN-T-samordnarnas ståndpunktsdokument från april 2024 så uppgår de totala investeringar som krävs för att fullborda stomnätet och det utvidgade stomnätet för TEN-T till 845 miljarder EUR under de kommande 15 åren, och att det återstående belopp som ska investeras enbart för projekt med det högsta EU-mervärdet uppskattas till minst 210 miljarder EUR.

14. Europaparlamentet påminner om att genomförandet av stora transportinfrastrukturprojekt som är avgörande för militär rörlighet kräver långsiktig finansiering på grund av typen av åtgärder som ska vidtas.

---

13 Gemensamt meddelande från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 16 oktober 2025 *Färdplan för försvarsberedskap 2030 – för att bevara freden* (JOIN(2025)0027),

15. Europaparlamentet betonar att man behöver rationalisera och förenkla förfaranden för att erhålla finansiering för projekt för infrastruktur med dubbla användningsområden inom ramen för militär rörlighet i FSE i den kommande fleråriga budgetramen.

16. Europaparlamentet välkomnar Europeiska investeringsbankens (EIB) startlån för investeringar i projekt för infrastruktur med dubbla användningsområden för att öka den militära rörligheten. Parlamentet begär att EIB fortlöpande ska bidra till finansieringen av andra infrastrukturprojekt och förmågor med dubbla användningsområden.

17. Europaparlamentet rekommenderar att man undersöker huruvida ytterligare finansieringsmekanismer kan tas fram, såsom en bank för försvar, säkerhet och resiliens, för att tillgodose finansieringsbehoven för säkerhet, försvar och resiliens.

18. Europaparlamentet påminner om att medlemsstaterna får använda den maximala finansiering som finns tillgänglig inom ramen för den nuvarande fleråriga budgetramen, inbegripet de nyligen införda åtgärderna för att omfördela resurser i Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden och att snabbt omdirigera outnyttjade medel från faciliteten för återhämtning och resiliens till investeringar i försvar, inbegripet infrastruktur med dubbla användningsområden och rörliga tillgångar för att främja den militära rörligheten, bland annat fördröjande militära fältarbeten.

19. Europaparlamentet begär försäkringar om att de särskilda budgetarna inom ramen för programmet för europeisk försvarsindustri, Europeiska försvarsfonden, Safe-programmet och de åtgärder som har antagits inom omnibuspaketet om försvarsberedskap och andra EU-försvarsinitiativ kan användas för att stödja utvidgningen och uppgraderingen av både fysisk och digital infrastruktur med dubbla användningsområden och ett samarbetsbaserat och förutsägbart förvärv av insatsförmågor på försvarsområdet, även för militär rörlighet, för att stärka en verklig europeisk försvarsunion.

Undanröja hinder för militär rörlighet och göra framsteg mot ett ”militärt Schengenområde”

20. Europaparlamentet efterlyser på nytt ett ”militärt Schengenområde” och uppmanar kommissionen att utan ytterligare dröjsmål tillhandahålla en färdplan för detta mål.

21. Europaparlamentet framför åter sin djupa oro över den rådande bristen på reaktionsförmåga och effektivitet i den militära rörligheten, som hämmas av reglerings- och förfarandemässig komplexitet och avsaknad av harmonisering, vilket leder till långsam samordning och tidsförluster.

22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att integrera en strategi för militär rörlighet som omfattar hela samhället, med deltagande av alla berörda parter, inbegripet den offentliga, privata och civila sektorn, genom att informera om och förklara de åtgärder som vidtas.

23. Europaparlamentet kräver att kommissionen och medlemsstaterna snarast till fullo ska genomföra de 13 åtaganden som gjorts inom ramen för åtagandet om militär rörlighet 2024, med fokus på investeringar i transportinfrastruktur och transporttillgångar, regelharmonisering, påskyndande av tillstånd för gränsöverskridande förflyttningar och stärkt samarbete inom GSFP och mellan EU och Nato.

24. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att inta ett övergripande förhållningssätt när den föreslår ytterligare åtgärder genom att harmonisera och förenkla bestämmelser och förfaranden med det brådskande syftet att integrera och samordna EU:s strategi för undanröjande av alla befintliga administrativa, diplomatiska, logistiska och infrastrukturrelaterade hinder för militär rörlighet.

25. Europaparlamentet efterlyser en gemensam digital kontaktpunkt för utfärdande av tillstånd för gränsöverskridande förflyttningar av militär utrustning, inbegripet ett kodifierat prioriteringssystem och en databas som delas med Nato.

26. Europaparlamentet betonar att man behöver förenkla komplexa, utdragna och olikartade nationella regler och förfaranden. Parlamentet insisterar på att man i det kommande paketet för militär rörlighet ska föreslå förenklade, harmoniserade, enhetliga och digitaliserade förfaranden för alla transportslag, bland annat för tullar, transport av farligt gods, specialtransporter, diplomatiska tillstånd och användning av identiska tillstånd, såsom begäranden/tillstånd för gränsöverskridande transporter och EU/Nato-formulär 302, som bör erkännas och användas av alla medlemsstater. Parlamentet begär dessutom att ett militärt tullsystem ska utarbetas för att digitalisera tullformaliteter och minska den administrativa bördan och kostnaden, med beaktande av befintliga EU-projekt såsom det säkra digitala systemet för militär rörlighet.

27. Europaparlamentet understryker att man behöver undanröja administrativa och infrastrukturrelaterade hinder för företag som utför specialtransporter av militär utrustning och kranar för kritiska infrastrukturprojekt. Parlamentet efterlyser därför ytterligare harmonisering av reglerna för specialtransporter på väg inom ramen för den pågående översynen av direktivet om vikter och dimensioner.

28. Europaparlamentet understryker att tillhandahållande av krigsriskförsäkringsskydd för logistikleverantörer som löper höga

risker kan fungera som ett incitament för företag, eftersom det bidrar till att minska de operativa riskerna.

29. Europaparlamentet betonar att harmoniseringen av förfaranden och en genuin interoperabilitet kommer att stärka det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna och främja gränsöverskridande konnektivitet.

30. Europaparlamentet välkomnar det mål att förenkla rättsliga och administrativa ramar som föreslås i omnibuspaketet om försvarsberedskap och det kommande gemensamma meddelandet om militär rörlighet 2025, och begär ett snabbt ikraftträdande och genomförande.

Krisram

31. Europaparlamentet uppmanar med eftertryck kommissionen att lägga fram en rättslig och operativ ram för ”krissituationer”, där man gör en tydlig åtskillnad mellan åtminstone tre ”faser”, till exempel ”fredstid”, ”kris” och ”krigstid”, med regler för varje fas för att säkerställa interoperabilitet och prioriterat tillträde för väpnade styrkor till transportanläggningar, transportnät och transporttillgångar, med smidiga förflyttningar av militär personal och militär utrustning i och mellan militära korridorer. Parlamentet begär att denna ram ska innehålla tydliga definitioner av ”fallback-situationer” och ”fallback-lösningar” för att säkerställa att militära transporter kan fortsätta även vid störningar, samt vägledning till medlemsstaterna i fråga om att ge olika säkerhetsleverantörer i uppdrag att övervaka och skydda kritisk infrastruktur.

32. Europaparlamentet förväntar sig att den kommande rättsliga ramen utmynnar i ett effektivt och tydligt system för kommunikation och samordning mellan militära och offentliga myndigheter, inbegripet Nato, även för utbyte av information, utifrån behovsenlig behörighet, med infrastrukturförvaltare och transportföretag som har behörighet att tillhandahålla militära logistiktjänster, för att göra hela nätverk mer resilienta i varje fas. Parlamentet noterar särskilt avsaknaden av samarbete och den begränsade kommunikation mellan hamnmyndigheter och militära aktörer eller relevanta aktörer som är verksamma inom uppbyggnaden av försvaret. Parlamentet är medvetet om att informationsutbyte är känsligt, särskilt när det sker med utlandsägda europeiska hamnmyndigheter, men betonar att det behövs en tillförlitlig och säker kanal för specifikt informationsutbyte.

33. Europaparlamentet framhåller att det behövs en permanent beslutsmekanism som gör det möjligt för stats- och regeringschefer att omedelbart vidta åtgärder i faserna ”kris” och ”krigstid”.

34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en arbetsgrupp för militär rörlighet med företrädare för alla behöriga EU-organ för att på ett övergripande sätt effektivisera förberedelserna, genomförandet och övervakningen av alla initiativ som rör militär rörlighet, och efterlyser samtidigt en utnämning av nationella kontaktpunkter för en förbättrad övergripande styrning och samordning av militär rörlighet.

35. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att beakta Europeiska revisionsrättens samtliga rekommendationer om styrning i alla framtida initiativ på området militär rörlighet.

36. Europaparlamentet värdesätter den mycket viktiga roll som transportarbetare spelar inom militär rörlighet och för att underlätta leveranskedjor. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta itu med bristen på arbetskraft, investera i arbetskraften inom transportsektorn, förbättra arbetsvillkoren och utbildningsmöjligheterna för att förse arbetstagarna med den kompetens som krävs för militär rörlighet och sektorns attraktionskraft.

Förbättring och uppbyggnad av ny infrastruktur med dubbla användningsområden

37. Europaparlamentet välkomnar rådets antagande av de fyra prioriterade korridorerna för militär rörlighet i EU för storskaliga förflyttningar med kort varsel, som har upprättats i samarbete med Nato, och den pågående kartläggningen av 500 hotspot-områden som snarast behöver en uppgradering. Parlamentet betonar att mer än 94 % av dessa korridorer ingår i TEN-T, vilket understryker de starka synergieffekterna mellan civil och militär infrastruktur. Parlamentet efterfrågar en noggrann utvärdering av de finansiella behoven för att slutföra dessa korridorer för militär rörlighet.

38. Europaparlamentet understryker att uppförandet av transportinfrastruktur behöver påskyndas, och att både det fysiska skyddet och cyberskyddet av dess kritiska komponenter längs de fyra prioriterade korridorerna för militär rörlighet behöver förbättras.

39. Europaparlamentet understryker att de svagaste länkarna och flaskhalsarna får dominoeffekter på funktionen och den effektiva kontinuiteten i hela korridorer och i transportnätet som helhet. Parlamentet uppmanar därför kommissionen och medlemsstaterna att anslå tillräckliga resurser för att säkerställa ett väl sammanlänkat nätverk för militär rörlighet, inbegripet förbättringar av underhåll och modernisering av och interoperabilitet i befintlig infrastruktur.

40. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bedöma om arbetsgruppen för militär rörlighet behöver innefatta särskilda europeiska samordnare, en för varje prioriterad korridor

för militär rörlighet, för att underlätta genomförandet av korridorerna.

41. Europaparlamentet påminner om att infrastruktur för fördröjande fältarbeten, inbegripet hinder med dubbla användningsområden, befästningar och system för snabb utplacering för att stärka gränsförsvar och territoriellt försvar, också utgör en viktig del av den militära rörligheten. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att grundligt och samordnat planera och förbereda för infrastruktur för fördröjande fältarbeten i de fyra prioriterade korridorerna för militär rörlighet, och därvid prioritera den östra och den norra korridoren.

42. Europaparlamentet påminner om att järnväg utgör grundstommen i det landbaserade rörlighetssystemet för förflyttning av stora mängder överdimensionerade, tunga och farliga militära tillgångar. Parlamentet insisterar på att man bör prioritera omedelbara och kortsiktiga lösningar, såsom att avskaffa administrativa bördor för militär personal som förflyttar sig över gränserna. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att en större kapacitet byggs upp, särskilt i transportnav och nyckelområden i linje med de fyra prioriterade korridorerna för militär rörlighet.

43. Europaparlamentet understryker den avgörande roll som driftskompatibilitet i järnvägsnätet spelar för att säkerställa smidig verksamhet i alla medlemsstater. Parlamentet uttrycker sin stora oro över den ihållande avsaknaden av driftskompatibilitet i järnvägsnätet till följd av skillnader i spårvidd i EU, till exempel i de baltiska staterna, Finland och Iberiska halvön, vilket inverkar på gränsöverskridande förflyttningar av trupper, utrustning och tillgångar och gör vägtransporter oumbärliga. Parlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att ta itu med de olika hindren för en smidig järnvägsverksamhet i hela EU, bland annat den långsamma utbyggnaden av ERTMS och digital automatisk koppling (DAC) samt skillnaderna i spårvidd. Parlamentet påminner om kravet i TEN-T-förordningen på att de berörda medlemsstaterna senast i juli 2026 ska lägga fram sina planer för att anpassa sina nät till spårvidden enligt europeisk standard. Parlamentet välkomnar i detta avseende projektet Rail Baltica, som ansluter de baltiska staterna till EU:s järnvägsnät genom att anpassa deras spårvidder. Parlamentet anser att detta projekt är strategiskt för både civil och militär rörlighet, eftersom det tillhandahåller interoperabla och hållbara järnvägsanslutningar med hög kapacitet utmed hela EU:s östra flank.

44. Europaparlamentet konstaterar att digital teknik som är relevant för att öka den civila järnvägskapaciteten, såsom ERTMS och DAC, också är relevant för militär rörlighet och bör förbättras. Parlamentet varnar för att ERTMS utvecklades i ett annat geostrategiskt läge och efterlyser en bedömning av dess robusthet och cyberresiliens. Parlamentet understryker att eftersom systemet

är beroende av radioteknik skulle varje nätverksstopp till följd av störningar eller andra faktorer leda till ett omedelbart stopp för järnvägstrafiken. Parlamentet efterlyser en liknande bedömning inom ramen för utvecklingen av det framtida mobila kommunikationssystemet för järnväg (FRMCS).

45. Europaparlamentet konstaterar att väg- och järnvägsanslutningar till hamnar och godsterminaler ofta är avgörande för att militär utrustning ska kunna förflyttas ända fram till områden där den behövs, och att de därför spelar en väsentlig roll för den militära rörlighetens framgång. Parlamentet påminner om att alla strategiska punkter i vägtransporter, såsom parkeringsanläggningar, tankstationer och biltvättstationer, omedelbart bör uppgraderas för att kunna hysa ett stort antal militära transportenheter och militär personal i nödsituationer. Parlamentet betonar därför att investeringar i viktig väginfrastruktur längs de fyra prioriterade korridorerna för militär rörlighet bör vara en av prioriteringarna för att göra militär rörlighet så effektiv som möjligt.

46. Europaparlamentet efterlyser en harmoniserad europeisk ram som underlättar förflyttningar av militära konvojer som körs av godkända civila leverantörer, såsom de som utför specialtransporter på väg och hanterar specialiserade kranar och tung utrustning, genom de fyra prioriterade korridorerna för militär rörlighet, samtidigt som civil säkerhet säkerställs.

47. Europaparlamentet betonar att hamnar spelar en strategisk roll dels som kritiska knutpunkter i nätverket för militär rörlighet eftersom de fungerar som avgångs- och ankomstpunkter för storskaliga militärtransporter och kopplar samman sjöfarts- och landtransporter, särskilt för transatlantiskt samarbete, dels för att öka resiliensen i unionens strategiska ekonomiska intressen. Parlamentet konstaterar att det finns strukturella brister i sjöfartsinfrastrukturen på grund av att många EU-terminaler inte är avsedda att hantera militära laster. Parlamentet betonar att man behöver säkerställa tillräcklig kapacitet för militära leveranser och utarbeta beredskapsplaner för att vid behov omdirigera civil frakt.

48. Europaparlamentet understryker att ägandet och kontrollen av viss kritisk sjöfartsinfrastruktur kräver omedelbara åtgärder och strängare regler, vilket framhålls i vitboken om europeisk försvarsberedskap 2030.

49. Europaparlamentet efterlyser investeringar i hamninfrastruktur och ändrade krav för tillgänglighet till finansieringsinstrument för både kusthamnar och inlandshamnar, för att stärka såväl deras integration i TEN-T-korridorerna som EU:s politik för energitrygghet. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att utarbeta och genomföra strategier som stärker hamnarnas förmågor och bygger upp deras kapacitet. Parlamentet framhåller det maritima områdets

yt- och underjordsdimensioner och begär att ro-ro-fartyg (roll on roll off) och ro-pax-fartyg (roll on roll off för passagerare) ska inkluderas som mobila tillgångar med dubbla användningsområden i tillämpningsområdet för EU:s strategi för militär rörlighet.

50. Europaparlamentet konstaterar att inre vattenvägar också är en viktig del av den militära rörligheten och erbjuder sömlösa och hållbara transportsätt med dubbla användningsområden, tack vare deras tillgängliga kapacitet, intermodala komplementaritet och begränsade sårbarhet för opportunistisk underrättelseverksamhet. Parlamentet noterar vattenvägsnätets befintliga kapacitet att transportera överdimensionerade militära tillgångar, farligt gods och bränsle för regelbunden försörjning och att erbjuda reservlösningar som en del av beredskapsplanering. Parlamentet föreslår att man bedömer behovet av en ytterligare utbyggnad av befintliga slussar och av en utökning av tillgången till kranar och till sjöfartsflottan.

51. Europaparlamentet betonar vikten av att skapa ytterligare logistiknav och omlastningsterminaler utmed de fyra prioriterade korridorerna för militär rörlighet. Parlamentet vill att de befintliga logistiknav och kommersiella omlastningsterminaler som är relevanta för militära transporter utmed korridorerna för militär rörlighet på lämpligt sätt ska anpassas och betecknas som infrastruktur med dubbla användningsområden och utrustas med ändamålsenlig utrustning, såsom lastplattformar med direkt åtkomst och ramper som lämpar sig för militära tillgångar.

52. Europaparlamentet betonar vikten av att inrätta ett nätverk av strategiskt belägna logistiknav utmed de fyra prioriterade korridorerna för militär rörlighet, inbegripet inlandshamnar som kan erbjuda den infrastruktur som krävs för underhåll, lagring och reparation för att säkerställa snabba intermodala överföringar mellan väg-, järnvägs-, sjöfarts- och flygplatsinfrastruktur samt infrastruktur för inre vattenvägar, liksom militära anläggningar. Parlamentet betonar i detta avseende att sådana nav bör erbjuda nödvändig energiinfrastruktur med dubbla användningsområden, såsom tank- och laddstationer, för att tillgodose rörlighetsbehov och försörjningstrygghet.

53. Europaparlamentet understryker att logistiknav bör tillhandahålla utrymme, kapacitet och infrastruktur för trupper i transitering, i synnerhet beträffande inkvartering, förplägnad och bränsleförsörjning.

54. Europaparlamentet efterlyser stöd till utvecklingen av logistiknav även inom ramen för relevanta europeiska industriprogram för att stärka den europeiska industriella och teknologiska basens resiliens. Parlamentet påminner om behovet att vidta åtgärder för att digitalisera logistikprocesser för att säkerställa den strategiska infrastrukturens resiliens och säkerhet.

55. Europaparlamentet anser att det är av yttersta vikt att förlänga transportkorridorerna, även för militär rörlighet, till Ukraina, Moldavien och västra Balkan, för att förbättra interoperabiliteten, öka den operativa reaktionsförmågan, där så är lämpligt stödja partner i deras motstånd mot rysk aggression och andra hybridhot i regionen samt avskräcka från framtida aggression på EU:s territorium. Parlamentet noterar användningen av solidaritetskorridorerna för militär rörlighet och anser att det är viktigt att stärka dem för att förbättra Ukrainas säkerhet och resiliens.

56. Europaparlamentet understryker att exakta, säkra och uppdaterade digitala modelleringar, digitala kartor, geografiska informationssystem och geospatiala datatjänster är oumbärliga för både civil och militär infrastruktur och ruttplanering, gränsöverskridande samordning och snabb utplacering av trupper och utrustning. Parlamentet betonar att skydd av uppgifter och kommunikation under militära förflyttningar är av yttersta vikt för säkerheten för civila och militär personal och för bevarandet av förmåga. Parlamentet betonar att alla transportinformationstjänster som används för militära ändamål och försvarsändamål bör vara säkrade på vederbörligt sätt och juridiskt skyddade, så att digitala läckor av känslig information rörande operationer inom militär rörlighet och ekonomiska data undviks. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att samordna digitala och elektroniska säkerhetsåtgärder utmed de fyra prioriterade korridorerna för militär rörlighet.

57. Europaparlamentet betonar att hela EU är sårbart för cyberangrepp och digitala intrång. Parlamentet understryker att de digitala system som kontrollerar fysiska transportinfrastrukturer och transporttillgångar utgör prioriterade mål för cyberangrepp. Parlamentet uppmanar därför EU och medlemsstaterna att stödja utvecklingen och införandet av innovativ suverän europeisk digital teknik, inbegripet Galileo, för att stärka både cybersäkerheten och resiliensen hos dessa infrastrukturer och tillgångar. Parlamentet framhåller i detta avseende potentialen i artificiell intelligens och uppmuntrar till ytterligare forsknings- och utvecklingsinsatser för att utveckla nästa generations digitala kapacitet.

58. Europaparlamentet uttrycker allvarlig oro över ökningen av ryska cyberangrepp mot navigationssystem i Östersjöområdet. Parlamentet uppmanar kommissionen att i det kommande omnibuspaketet inkludera och ta itu med hybridhot, liksom störning och spoofing av globala system för satellitnavigering (GNSS), som en form av hybridattacker mot europeisk sjöfart och luftfart.

59. Europaparlamentet betonar behovet att påskynda införlivandet och genomförandet av NIS 2-direktivet[14] och att stärka samarbetet mellan sektorsmyndigheter på transportområdet, behöriga cybersäkerhetsorgan, enheter för hantering av it-säkerhetsincidenter (CSIRT-enheter) och Europeiska kontaktnätverket för cyberkriser (EU-CyCLONe). Parlamentet betonar vikten av att inkludera konkreta åtgärder som hanterar aspekter av militär rörlighet i bedömningar av cybersäkerhetsrisker på EU-nivå och nationell nivå.

60. Europaparlamentet betonar vikten av att skydda och förbättra den kritiska transportinfrastrukturens resiliens, bland annat mot cyberangrepp och hybridhot som äventyrar civil luftfart, sjöfart och landtrafik. Parlamentet påminner om att infrastruktur som är kritisk för energi och kommunikation (i luften, på ytan och under havet eller vatten, inklusive GNSS) också har direkt betydelse för framgången för aktiviteter inom militär rörlighet.

61. Europaparlamentet efterlyser inrättandet av en europeisk mekanism för övervakning och snabbinsatser i händelse av cyber- eller hybridattacker mot kritisk transport-, energi- och kommunikationsinfrastruktur, som ska utvecklas i nära samarbete med Nato.

62. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att snarast vidta åtgärder för att förenkla och påskynda förfarandena för investeringar som gynnar militär rörlighet, i synnerhet för att fastställa riktade undantag från de nuvarande reglerna för offentlig upphandling av infrastruktur för militär rörlighet och tillgångar med en betydande militär eller dubbel användning. Parlamentet betonar att projekt av strategiskt europeiskt intresse måste genomföras utan alltför stora förseningar, samtidigt som transparens, rättvis konkurrens och rätten till ett korrekt rättsförfarande säkerställs.

63. Europaparlamentet noterar vikten av offentlig-privata partnerskap för militär rörlighet. Parlamentet uppmuntrar EU och medlemsstaterna att underlätta och ge incitament till civil-militärt samarbete som rör militär rörlighet. Parlamentet betonar vikten av förutsägbarhet när det gäller efterfrågan på förmågor för militär rörlighet, i kombination med tillräcklig finansiering och förenklade upphandlingsregler, vilket skulle göra det möjligt för leverantörsindustrin att öka och upprätthålla produktionsnivåerna.

64. Europaparlamentet anser att principen om europeisk preferens bör vara en prioritet i EU:s ansträngningar för att stärka sitt strategiska

---

[14] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555 av den 14 december 2022 om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen, om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 och direktiv (EU) 2018/1972 och om upphävande av direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet) (EUT L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

oberoende och sin resiliens, samtidigt som man erkänner medlemsstaternas frihet att bygga upp sina militära förmågor för att reagera på hot på kort sikt. Parlamentet påminner om att denna princip bör tillämpas för att säkerställa att EU-medel som investeras i försvar och säkerhet genom program såsom Safe, Edip och Edirpa, i synnerhet inom teknik som rör kritisk infrastruktur med dubbla användningsområden, stöder den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen.

65. Europaparlamentet upprepar att resiliens i den kritiska infrastrukturen kräver en mer harmoniserad och grundlig granskning av utländska direktinvesteringar i EU. Parlamentet betonar att översynen av förordning (EU) 2019/452 om granskning av utländska direktinvesteringar utgör ett viktigt steg mot ett mer enhetligt och effektivt europeiskt ramverk för att skydda säkerheten och den allmänna ordningen samtidigt som öppenhet och transparens bevaras. Parlamentet välkomnar i detta avseende kommissionens förslag om att se över förordning (EU) 2019/452 om granskning av utländska direktinvesteringar, vars mål bör vara att på lämpligt sätt balansera investeringsbehoven mot skyddet av väsentliga säkerhetsintressen och EU:s försvarskapacitet.

66. Samtidigt som man fortsätter arbetet för att minska koldioxidutsläppen från transporter betonar Europaparlamentet att användning av fossila bränslen för militär rörlighet kommer att förbli avgörande under det kommande årtiondet, såsom i lok med dubbla drivsystem och lok med förbränningsmotorer, vilket är den enda fungerande lösningen i händelse av en storskalig brist på elkraft.

67. Europaparlamentet uppmärksammar behovet att bygga ut bränsleförsörjningskedjorna för de väpnade styrkorna utmed de fyra prioriterade korridorerna för militär rörlighet. Parlamentet framhåller att energiinfrastrukturen längs den östra flanken behöver utvecklas för att stödja verksamhet inom militär rörlighet, och uppmanar kommissionen att åtgärda ”bränsletorkan”. Parlamentet uppmuntrar till lagerhållning av strategiska energireserver som kan vara särskilt relevanta för regioner med otillräcklig rörledningsinfrastruktur och bränslelagringskapacitet. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att se över direktivet om oljelager[15] i ljuset av den senaste tidens geopolitiska förändringar i syfte att stärka energitryggheten och resiliensen mot framväxande hot.

68. Europaparlamentet påminner om att järnvägssystemet är beroende av elkraft för att tågen ska kunna rulla, och att järnvägsdriften

---

15 Rådets direktiv 2009/119/EG av den 14 september 2009 om skyldighet för medlemsstaterna att inneha minimilager av råolja och/eller petroleumprodukter (EUT L 265, 9.10.2009, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/119/oj).

därför kräver att energinätens resiliens stärks och att elkraften snabbt återställs i händelse av avbrott eller brist.

69. Europaparlamentet noterar med oro att EU är starkt beroende av import av råolja och petroleumprodukter. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta fasta på att en robust europeisk strategi för militär rörlighet kräver en resilient och övervägande EU-baserad kapacitet för produktion och raffinering av bränslen och alternativa bränslen, för att även stärka det strategiska oberoendet. Parlamentet begär att ett heltäckande nät för bränsledistribution och bränslelagring omedelbart ska utvecklas och att energiförsörjningen ska diversifieras för att garantera energitryggheten. Parlamentet understryker att ett genomförande inom angiven tid av bestämmelserna och målen i förordningen om infrastruktur för alternativa drivmedel[16] också kan spela en relevant roll för diversifieringen av energiförsörjningsalternativ för militär rörlighet och bidra till EU:s allmänna mål om utfasning av fossila bränslen i transportsektorn.

70. Europaparlamentet uppmanar därför kommissionen att ta hänsyn till förmågorna och behoven när det gäller militär rörlighet vid utvecklingen av EU:s energisystem, med beaktande av målen om utfasning av fossila bränslen och behovet av strategiskt oberoende och resiliens.

Den östra flanken

71. Europaparlamentet framhåller att EU:s östra flank upprepade gånger har utsatts för cyberangrepp, hybridhot och sabotage, inbegripet incidenter riktade mot transportföretag, i ett sammanhang där Ryssland för ett anfallskrig mot Ukraina. Parlamentet uppmanar därför EU att öka insatserna för att stödja medlemsstaterna i arbetet med att säkerställa att kritisk transportinfrastruktur på den östra flanken skyddas fullt ut och är resilient, bland annat genom snabba mekanismer för förstärkning och förbättrat cyberförsvar för järnvägs-, väg-, hamn- och energiförsörjningsknutpunkter. Parlamentet framhåller i detta avseende de baltiska staternas extrema sårbarhet, särskilt med tanke på Suwałkikorridoren, och betonar att en förkortad reaktionstid och snabbare truppförflyttningar skulle behövas i händelse av en rysk aggression.

72. Europaparlamentet påminner om att de fyra prioriterade korridorerna för militär rörlighet spelar en avgörande roll för EU:s säkerhet och försvar. Om alla identifierade prioriterade korridorer

---

16 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 av den 13 september 2023 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU (EUT L 234, 22.9.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1804/oj).

för militär rörlighet fungerar snabbt och effektivt kommer det att möjliggöra en effektiv säkerhet för de medlemsstater som för närvarande är mest oskyddade mot de hot som Ryssland utgör. Parlamentet uppmärksammar att EU:s fyra prioriterade korridorer för militär rörlighet också säkerställer Natos förmåga att snabbt förstärka och effektivt försvara den östra flanken och därmed stärka den kollektiva säkerheten, avskräckningen och resiliensen i hela alliansen.

73. Europaparlamentet konstaterar att militär rörlighet inom och i riktning mot Polen är avgörande för säkerheten på hela den östra flanken. Parlamentet understryker mervärdet av multimodala logistiknav i Västeuropa för att säkerställa snabb förflyttning av europeiska och allierade trupper och tung utrustning till Östeuropa.

74. Europaparlamentet välkomnar initiativet till den östliga pakten, som nyligen tillkännagavs av kommissionen, vilken syftar till att ge skräddarsytt stöd till medlemsstater längs EU:s östra gräns för att förbättra infrastrukturen och öka resiliensen i gränsregionerna. Parlamentet betonar den grundläggande betydelsen av projektet ”Östgränsskölden” som ett strategiskt åtagande som syftar till att stärka Europas säkerhet, bland annat genom skydd av relevanta militära korridorer för att upprätthålla insatskapaciteten, och noterar att projektet ingår i vitboken om försvarsberedskap. Parlamentet efterlyser tillräckliga finansiella resurser för att säkerställa dess genomförande.

75. Europaparlamentet påminner om att infrastrukturprojekt för militär rörlighet kontinuerligt måste omprövas och uppdateras som en del av den europeiska planeringsterminen för försvaret så att de överensstämmer med de senaste militära hoten och förmågorna och inte begränsas till den territoriella utbyggnaden av hamnar utan också omfattar utbildning av personal och förbättrad sjötrafikledning, liksom resiliensförmågor mot snabbt föränderliga hot, såsom upptäckt av undervattensdrönare.

76. Europaparlamentet stöder initiativet för ett europeiskt drönarförsvar, mot bakgrund av den senaste tidens upprepade kränkningar av det europeiska luftrummet med obemannade drönare. Parlamentet efterlyser förbättrade och utökade drönarförmågor i samtliga medlemsstater, i samarbete med Nato och med de ukrainska väpnade styrkornas erfarenheter på fältet som utgångspunkt. Parlamentet betonar att dessa europeiska drönarförmågor bör bygga på lärdomar från Ukraina om det centrala värdet av att skapa innovativa ekosystem för drönare och drönarbekämpning som kopplar samman forskning och utveckling med produktion och förlitar sig på skalbar produktionskapacitet och kontinuerlig teknisk utveckling, från undervattens-, spanings- och stridsdrönare till försvars- och drönarbekämpningsförmågor.

77. Europaparlamentet påminner om att ett drönarbekämpningsnätverk skulle kunna anpassas till användningsområden med dubbla ändamål och bidra till att hantera icke-försvarsrelaterade hot eller andra faror som är gemensamma för alla EU-gränser, inbegripet gränsskydd, instrumentalisering av migration, skydd av kritisk infrastruktur och gränsöverskridande organiserad brottslighet.

Förmågeförstärkning

78. Europaparlamentet upprepar att marktransportsystem är de huvudsakliga transportsätten för förflyttning av militära tillgångar, som vanligtvis är tunga och överdimensionerade och innehåller farligt gods.

79. Europaparlamentet noterar med oro den rådande bristen på viss utrustning för militär rörlighet såsom flakvagnar, och den minskade produktionen av dessa sedan kalla krigets dagar. Parlamentet efterlyser stöd till utveckling av produktionen inom ramen för europeiska industriprogram. Parlamentet betonar det kritiska behovet av samverkan mellan offentliga och privata aktörer för att utnyttja och maximera de tillgängliga järnvägsresursernas potential för militär rörlighet, och uppmuntrar till användning av beredskapskontrakt.

80. Europaparlamentet betonar behovet att snarast ta itu med bristen på rullande materiel i de europeiska järnvägsorganisationerna. Parlamentet betonar vikten av ett harmoniserat godkännandeförfarande för rullande materiel som hanteras av Europeiska unionens järnvägsbyrå (ERA). Parlamentet påminner om att nationella regler behöver ersättas av tekniska specifikationer för driftskompatibilitet (TSD) så att mer gränsöverskridande rullande materiel blir tillgängligt för militära och civila ändamål.

81. Europaparlamentet efterlyser en samordnad strategi för inköp av rullande järnvägsmateriel, så att ett effektivt utnyttjande av tillgänglig tillverkningskapacitet kan maximeras. Parlamentet understryker att gemensam upphandling av sådana fordon bör uppmuntras.

82. Europaparlamentet konstaterar att flygtransport, i tillägg till yttransport, är det snabbaste sättet att förflytta den första vågen av militära tillgångar och logistiskt materiel. Parlamentet framhåller behovet att utveckla en europeisk reserv för strategisk flygtransport och att stärka de strategiska stödresurserna för luftburen militär rörlighet, såsom transportplan för tung last.

83. Europaparlamentet noterar den ökande användningen av autonoma fordon vid leverans av militära förnödenheter, vilket erbjuder en lösning på personalbristen i militära logistikenheter och minimerar förlusten av människoliv i konflikttider. Parlamentet manar med

eftertryck till en justering av lagar och andra författningar på EU-nivå och nationell nivå för att göra det möjligt att införa halvautonom logistik i korridorer för militär rörlighet.

84. Europaparlamentet vill se en reflektion kring tillgången och tillräckligheten när det gäller kapaciteten i EU för medicinsk masstransport av skadad personal, i syfte att säkerställa snabb evakuering och lämplig vård.

85. Europaparlamentet framhåller behovet att utvärdera och samla medlemsstaternas efterfrågan för att säkerställa stabil tillgång till och försörjning av tillgångar med dubbla användningsområden, såsom lok, fartyg, lastbilar, släpvagnar som lämpar sig för specialtransport, strategiska luftbroar, lufttankningssystem samt fasta och mobila kranar.

86. Europaparlamentet betonar vikten av att ovannämnda transporttillgångar registreras i en civil-militär ”solidaritetspool” så att de kan användas närhelst och varhelst det är nödvändigt på effektivast möjliga sätt, med utgångspunkt i rescEU:s strategiska reserver av europeisk krishanteringsförmåga. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att det sker en samordning på EU-nivå med medlemsstaterna, så att leverantörsindustrin kan förutse och planera.

87. Europaparlamentet betonar behovet att säkerställa samstämdhet mellan prioriteringarna i handlingsplanen för militär rörlighet och programplaneringen för Edip, så att bedömningarna av förmågebrister (förmågeutvecklingsplanen och den samordnade årliga försvarsöversikten) vägleder fastställandet av finansieringsprioriteringar. Parlamentet uppmanar kommissionen att ge den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen incitament att åtgärda dessa brister. Parlamentet konstaterar att det är nödvändigt att stödja investeringar i inköp, reparation, underhåll och delning av transporttillgångar genom EU-omfattande finansieringsinstrument. Parlamentet betonar vikten av förutsägbarhet när det gäller efterfrågan på förmågor för militär rörlighet, i kombination med tillräcklig finansiering och förenklade upphandlingsregler, vilket skulle göra det möjligt för leverantörsindustrin att öka och upprätthålla produktionsnivåerna.

88. Europaparlamentet efterlyser investeringar i forskning och utveckling för att främja förmågor med dubbla användningsområden. Parlamentet framhåller betydelsen av EU-stöd för att stimulera innovation inom teknik för fordon med dubbla användningsområden, däribland modulära plattformar som kan anpassas till både civil och militär användning, liksom inom den civila sjö- och luftfartsindustrin för att främja ny teknik.

Förstärkt samarbete mellan EU och Nato

89. Europaparlamentet anser att ökad militär rörlighet stärker både GSFP och den transatlantiska alliansen. Parlamentet betonar att Nato är beroende av EU-medlemsstaternas infrastruktur för att förflytta trupper och utrustning. Parlamentet välkomnar att EU:s relevanta militära krav är förenliga med Natos tekniska och geografiska krav till omkring 95 % tack vare framstegen i samarbetet mellan EU och Nato, bland annat genom den strukturerade dialogen mellan EU och Nato om militär rörlighet.

90. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att stärka samarbetet sinsemellan och med Nato, särskilt genom det befintliga Central Europe Pipeline System (CEPS) och Natos program för säkerhetsinvesteringar (NSIP), i syfte att säkerställa interoperabilitet, cybersäkerhet och tillräcklig överförings- och lagringskapacitet för EU:s och Natos militära insatser.

91. Europaparlamentet beklagar de kvarstående politiska och förfarandemässiga hindren för utbyte av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter om logistiska nätverk mellan Nato och EU och efterlyser en samsyn i detta avseende för att uppnå synergieffekter. Parlamentet understryker att dessa hinder, i synnerhet avsaknaden av en överenskommelse med Nato om utbyte av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, avsevärt undergräver effektiviteten i båda organisationernas försvarsinsatser. Parlamentet efterlyser kraftfulla insatser från EU:s medlemsstater för att övervinna de politiska hindren för en överenskommelse om utbyte av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. Parlamentet anser att en permanent plattform för informationsutbyte mellan EU och Nato bör inrättas för att stödja det arbete som utförs av Natos Joint Support and Enabling Command.

92. Europaparlamentet begär att EU och Nato ska anordna regelbundna gemensamma övningar och stresstester som involverar de väpnade styrkorna, civilskydd, infrastrukturförvaltare och transportföretag, för att förbättra kommunikationen och samordningen, rationalisera förfaranden samt kartlägga och undanröja hinder för militär rörlighet.

93. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och Nato att fördjupa samordningen inom maritim rörlighet och att säkerställa interoperabilitetsstandarder för sjötransport, hamntillträde och skydd av kommunikationsleder till havs, med särskild uppmärksamhet riktad mot Atlanten, Medelhavsområdet och de yttersta randområdena. Parlamentet uppmanar eftertryckligen till ett nära samarbete mellan EU och Nato för att säkra transatlantiska leveranser av militär utrustning och militära förnödenheter via sjö- och lufttransporter, på grund av deras betydelse. Parlamentet erkänner Turkiets viktiga roll för att säkra transportvägar och den övergripande militära rörligheten mellan EU och Nato, särskilt

landets beslut att stänga de turkiska sunden i februari 2022, vilket hindrade Ryssland från att stärka sin marina närvaro i Svarta havet.

94. Europaparlamentet konstaterar att Natos planeringstid på operativ nivå är tre dagar. Parlamentet insisterar därför på ett fullgörande av åtagandena om att uppfylla målet att relevanta förfaranden för gränsövergångar och tillståndsförfaranden för specialtransporter, överstora transporter och transporter med övervikt ska slutföras på högst tre till fem dagar, med hjälp av rationaliserade, harmoniserade och digitala förfaranden. Parlamentet vill att tiden ska minskas till tre dagar för snabbinsatsenheter i ”fredstid” och till 24 timmar i en krissituation. Parlamentet upprepar att de två 302-formulär som används av Nato och EU bör slås ihop till ett, för att minska onödigt dubbelarbete och underlätta snabbare gränsöverskridande förflyttningar. För att snabba på tillståndsförfarandena vill parlamentet att det införs ett automatiskt erkännande av rutt- och broanalyser inom medlemsstaterna och över gränserna samt ett anmälningsbaserat snabbspår för certifierade operatörer som utför militära eller nödfallsrelaterade transporter som en del av paketet för militär rörlighet.

95. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att brådskande utveckla de försvarsförmågor som krävs för militära transporter, inbegripet en utbyggnad av Natos rörledningsnät och strategiska flygtransporter, på grundval av den samordnade årliga översynen av försvarsresultaten och EU:s prioriteringar för förmågeutveckling från 2023. Parlamentet anser att det är viktigt att i samråd med Nato uppfylla de militära kraven och minska de tekniska och geografiska klyftorna.

96. Europaparlamentet betonar mervärdet av USA:s, Kanadas, Storbritanniens, Norges och Schweiz, liksom andra likasinnade partners, exceptionella deltagande i projektet för militär rörlighet inom ramen för det permanenta strukturerade samarbetet (Pesco). Parlamentet efterlyser ett genomförande av förmågemålen och en utvidgning av deltagandet till strategiska partnerländer såsom Ukraina och Moldavien, i linje med Pesco-reglerna.

97. Europaparlamentet understryker behovet av interoperabilitet även med viktiga regionala partner och kandidatländer, såsom Ukraina, Moldavien och västra Balkan. Parlamentet efterlyser specifikt stöd till Moldavien för att göra landet mer resilient mot hybridhot och bättre sammankopplat med EU:s transport- och säkerhetssystem. Parlamentet understryker betydelsen av att stärka samordningen med regionala partner i fråga om tekniska standarder, säkerheten för kritisk infrastruktur och skyddet av nätverk mot hybridhot och hybridangrepp. Parlamentet anser att interoperabilitet med tredjeländer måste åtföljas av regelbundna bedömningar.

98. Europaparlamentet betonar att parlamentet är betydelsefullt inte bara som medlagstiftare inom politiken för militär rörlighet, som en del av EU:s ambition att uppnå försvarsberedskap till 2030, utan också i sin roll som utövare av demokratisk tillsyn över EU:s åtgärder. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att tillhandahålla mer systematisk uppföljning och striktare rapportering, bland annat när det gäller samarbete mellan EU och Nato och Pesco, åtgärder för militär rörlighet, genomförande och finansiering.

°

° °

99. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Nato, Natos parlamentariska församling, EU:s säkerhets- och försvarsbyråer samt medlemsstaternas regeringar och parlament.